vzhůru do kulturního dění

■ Jazzové večery začínají Elenou Suchánkovou

LOUNY *(jvn)* - Vrchlického divadlo v Lounech startuje novou sezónu jazzových večerů. A z počátku vsadilo na osvědčenou kvalitu. Na středu 26. září pozvalo do své kavárny Elenu Suchánkovou s kapelou Jocose Jazz. Dnes nejlepší česká jazzová zpěvačka renomé si postupně a cílevědomě budovala od začátku 90. let minulého století. Lounští diváci ji už znají, když jim předloni vyrazila svým zpěvem a charismatem dech. Spolu s ní vystoupí kytarista Mirek Linka, vibrafonista Radek Krampl, kontrabasista Petr Dvorský a bubeník Branko Križek.

FOTO M. BLAŽEK

■ Džbánsko nabídne tři koncerty

DŽBÁNSKO *(rtl)* - Hned několik kulturních akcí pořádá o nadcházejícím víkendu společnost Džbánsko z Liběšic, která se od roku 2005 snaží pomáhat například při obnově duchovního, kulturního a společenského života a rekonstrukci památek na Lounsku a Žatecku.

FOTO WWW.RICHARDCANAKY.SK

Slovenský gospelový zpěvák Richard Čanaky.

Už v pátek 21. září v 19 hodin vystoupí v areálu liběšické fary mladý slovenský zpěvák Richard Čanaky. Bývalý kapelník folkové kapely Kompromis, jedné ze špiček slovenské křesťanské hudby, je nyní úspěšným sólovým interpretem, který kromě písniček pro děti se zpěvačkou Márií Podhradskou má i řadu vlastních projektů. Kritici ho chválí za nadprůměrné texty a silné melodie. V Liběšicích zazpívá výběr ze současné gospelové hudby.

V sobotu a v neděli pak na dvou místech vystoupí skupina One Way, která působila od roku 1998 jako chrámový soubor na Svatém Kopečku u Olomouce, do dnešní podoby se zformovala vloni. Hlavními postavami jsou Stanislava Janýšková a Pavel Kunčar. Kromě vlastní tvorby čerpá skupina velkou část repertoáru z písní Richarda Čanakyho. One Way se představí v sobotu 22. září od 16:45 hodin na sýpce v Siřemi v rámci slavností Franz Kafka – Magická Siřem, v neděli 23. září vystoupí od 16 hodin v kostele svatého Matouše v Pnětlukách.

FOTO KVĚTA TOŠNEROVÁ

Už jim to začalo... Ve všední den ráno v šest vstávají do šera (nejen) Jakub, Tereza, Klára a Míra, školáci z Kozel, a hurá na autobus do Loun. Navštěvují zde 7. ZŠ. Klára je jedničkářka a na vyučování i na paní učitelku se vždy těší. Vždyť má ráda skoro všechny předměty. To praktický Míra ihned po prázdninách na škole ocenil nová okna. Jeho nejoblíbenějším předmětem je plavání a tělocvik. Chtěl by být automechanikem a jeho největším přáním je vlastní motorka. Jakub by chtěl být rovnou závodníkem „na crossce“. Děvčata na něj prozrazují, že prý je „pěknej rváč a dělá si, co chce“ a Terezka občas musí peroucí se kluky od sebe roztrhnout. Míra prý zase při jedné rvačce zachránil Klárce snad docela i život. Terezka i Klárka chtějí být veterinářkami. A jejich sen o dovolené? Klárka by ráda letěla do Tunisu, Jakub by se spokojil s Bulharskem a Mírovi s Terezkou prý se nejvíc líbí Chorvatsko, ale to už vystupují a s panem řidičem si mávají. ***(toš)***

Projížděli skrze Louny... (1)

Pobyt hraběcích milenců byl nanejvýš dobře utajený

I když se vřava bitev na konci válek s napoleonskou Francií odehrávala jinde, druhá polovina roku 1813 a celý rok 1814 přinesly obyvatelům královského svobodného města Loun mnohá trápení. Ale neobvyklé události zpravidla také znamenají příležitosti k neobvyklým setkáním.

Jako v jiných místech, jimiž alespoň chvíli „procházely dějiny“, ani v malém, venkovsky poklidném městě na Ohři tomu nebylo jinak. Neboť po krytém dřevěném mostě tereziánské vojenské silnice z Prahy do Bíliny, Teplic a Drážďan i říšskou silnicí na Lipsko projel mnohý kůň, bryčka či kočár, unášející důležité osobnosti té doby z Čech do Saska a naopak. Korunované hlavy, vysocí státní úředníci, politici a generálové ve městě někdy přespali, častěji však jen vyměnili přípřež nebo spěšně projeli, aby byli včas kdesi tam, kde se odehrávaly důležité události. Zažloutlé listy tuhého papíru, odpočívající již bezmála dvě století v archívu, o tom vydávají střípkovitá svědectví. Při jejich pročítání se vynořují více či méně známé osobnosti z konce napoleonských válek...

■ Noclehy Jejich Veličenstev

O tom, kde a jak byli v Lounech ubytováni ruský car Alexandr I. (1777-1825), rakouský císař František I. (1768-1835) a pruský král Friedrich Wilhelm III. (1797-1840), je podrobně popsáno v knize Tři monarchové v Poohří a na internetových stránkách periodika REGIZ-Lounský kraj. A tak snad jen dodejme několik doplňujících poznámek.

Roku 1813 nejvíce nocí v Lounech strávil císař František I., vyčkávající v již neexistujícím renesančním měšťanském domě U Tří lip čp. 36, až chrabří ruští, rakouští a pruští vojáci vybojují vítězství v zadržovací bitvě

REPROFOTO SH

Už kníže Metternich a hraběnka Zaháňská měli na Louny jistě bohaté vzpomínky.

u Chlumce a Přestanova. Pokud by, bože chraň, nezvítězili, z Loun to bylo do Prahy a Vídně přece jen o něco blíže. Zbývající dva panovníci byli odvážnější a bitvu u Chlumce sledovali alespoň z úbočí Doubravské hory u Teplic. Rakouský císař pán za nimi přijel do proslulých lázní teprve po skončení bojů, neboť musel být přítomen slavnému Te Deum laudamus a přehlídce vítězných vojsk.

■ Domněnky kolem ministra Metternicha

O lounském pobytu rakouského premiéra Clemense Lothara Wenzela knížete Metternicha (1773-1859) existuje několik náznaků a mnoho domněnek, avšak v dochovaných dokumentech lounského archívu jednoznačné přímé odkazy nejsou. Jak roku 1844 zaznamenal lounský královský purkmistr a právník Jan Rafael Wladika, Metternich měl okolo 20. srpna 1813 v domě čp. 36 svoji kancelář neboli ministerskou konferenci. Z jeho korespondence je také známo, že ve městě počátkem září téhož roku prožil důvěrné a dobře utajené setkání s Kate řinou Vilemínou kněžnou Zaháňskou. V životopisné studii o „paní kněžně“ její autorka Helena Sobková z neznámého důvodu uvádí, že záměrem knížete Metternicha bylo, aby se tajná schůzka milenců odehrála na lounském zámku, kde budou pro kněžnu a jejího průvodce, Metternichova tajemníka Gentze, zajištěny čtyři pokoje. V Lounech nikdy žádný zámek nebyl a podle doslovného překladu Metternichova dopisu, datovaného v Teplicích 4. září 1813, víme, že roztoužený kancléř hodlal pověřit svého tajemníka Leidena, aby pronajal pouze čtyřpokojový byt. Zjistit, o jaký byt a v kterém lounském domě tehdy šlo, je dnes díky diskrétnímu panu Leidenovi a bez hodnověrného důkazu prakticky nemožné.

Nelze bohužel ověřit ani zprávu lounského archiváře Bořivoje Lůžka, že ve sbírkách městského muzea v Lounech byla do roku 1952 k vidění skleněná tabulka z okna hostince U Tří lip a na ní diamantem vyrytý Metternichův podpis. I přes veškerou snahu není dnes tato památka k nalezení.

Antonín Hluštík

cesta za zdravím

■ Připravuje Lékárna Na Široké, ulice Kosmonautů 2303, Louny

Lékárna Na Široké

☯ Kašel a jeho terapie - II. díl

☯ Vykašlávání hlenu

Po krátkém období suchého kašle během akutního onemocnění dýchacích cest se většinou objeví kašel vlhký (produktivní). Sliznice dýchacích cest začne ve větší míře produkovat hlen, ten se zde hromadí a důsledkem kašlání je odstraňován z organismu ven. V tomto stadiu už kašel nesmíme tlumit. Naopak naším úkolem je podpořit vykašlávání vhodnými přípravky.

☯ Pomozte vhodnými léky

Těmto přípravkům říkáme expektorancia. Jejich podpůrný expektorační, neboli odkašlávací účinek spočívá ve ztekucení hlenu, v podstatě jeho naředění, a v podpoře jeho odstranění z dýchacích cest. Tyto přípravky podáváme během dne, nikoliv ve večerních hodinách. Nejlépe naposledy okolo páté hodiny odpolední. Pozdější podávání by pacienta rušilo ze spánku, protože by docházelo k odkašlavacímu efektu. A v noci pacient nepotřebuje odkašlávat, ale odpočívat a spát, aby organismus mohl nabrat nové síly na boj s infekcí.

☯ Kašel je důležitý

Aby mohla expektorancia správně působit a projevil se jejich žádoucí účinek, je velmi důležité během léčby těmito přípravky zajistit dostatečný přísun tekutin, protože expektorancia zadržují vodu v hlenu, čímž dochází k jeho naředění. Kašel je tedy v tomto případě velmi důležitý, protože díky němu dochází k odstranění zkapalněného hlenu z dýchacích cest. My musíme počítat s tím, že kašel neodezní ihned po podání léků, protože nejdřív je právě potřeba odkašláním dýchací cesty vyčistit. Tyto léky doporučujeme podávat zhruba jeden týden až deset dní. Opět jsou pro vás připraveny v několika lékových formách - sirupy (pro příznivce přírodní léčby také bylinné), kapky, tablety (i v šumivé formě).

☯ Děti nenuťte do jídla a mléka

Pomocné metody, které nám pomohou lépe zvládat hlenovitý kašel, jsou dostatečný přísun tekutin, o kterém jsme už mluvili. Můžeme si také pomoci zvlhčováním vzduchu a u dětí zvýšenou polohou dítěte při spaní. U dětí také platí pravidlo nenutit je do jídla, pokud nemají chuť, nabízet jídlo v menším množství, častěji a lehce stravitelné. Tvorbu hlenu může například zvýšit mléko, totéž platí i při rýmě. Proto ho dětem nenuťte, pokud ho během nemoci odmítají.

☯ Léčebné metody

Obecně při léčbě kašle se nedoporučuje kombinovat léky s tišícím účinkem (antitusika) a odkašlávacím (expektorancia). Pokud je z nějakého důvodu kombinace přece jen nutná, např. noční úporný kašel při ulehnutí pacienta, pak postupujeme následovně. Odkašlávadla podáváme přes den. Na noc, zhruba půl hodiny před ulehnutím, léky kašel tišící. Při léčbě kašle se také úspěšně používají homeopatika nebo bylinné preparáty. Ať už se jedná o sirupy, bylinné čaje nebo čajové směsi. Vhodnou léčebnou metodou je i inhalace. K tomuto účelu můžeme použít třeba eukalyptovou silici nebo obyčejnou kuchyňskou sůl. Při inhalaci musíme přirozeně nadechovat i vydechovat, protože hluboké vdechování může vyvolat dráždění a následný kašel. Inhalaci provádíme alespoň dvakrát denně, pokaždé 8-10 minut.

Pro všechny z nás samozřejmě platí v žádném případě kašel nepodceňovat. Pokud přetrvává delší dobu, k tomu trvá i teplota, pacient je stále unavený a úleva nepřichází, neváhejme vyhledat lékaře.

Já vám samozřejmě přeji, abyste sami nebo i s naší pomocí všechny neduhy spojené s tímto onemocněním úspěšně zvládli.

Michaela Pávová, farmaceutická asistentka

Příště na téma dětská výživa

Propukly houbařské žně... Příroda je letos opravdu mimořádně štědrá. To musí být už tuny hub, co za poslední dny vynosili z lesů nadšení houbaři. Jejich Mekkou je na Lounsku okolí Žerotína a Hvížďalka, kde jste mohli ve středu v odpoledních hodinách napočítat přes sedmdesát zaparkovaných aut. Houbami neskrblí ani okolí Domoušic či Ročova. Žatečané se s plnými taškami vracejí z lesů deštnických a nečemických. Podbořanští neomylně míří na Blatensko a Jesenicko či do okolí Petrohradu. Jsou už ale známy i případy otrav – například z Vršovic, kde se muž z neznalosti kvalitně přiotrávil zřejmě hřibem satanem či hřibem medotrpkým. Proto raději sbírejme opravdu jenom ty druhy, které důvěrně známe. Zvláště když nyní rostou v doslova čítankových podobách. Na podvečerním snímku ze 13. září houbaři z Vinařic – Jaroslav Suk s partnerkou. „Do lesa chodíme dvakrát týdně, pokaždé máme košíky takhle vrchovaté. Sbíráme už jen praváky a poddoubky. Máme jich už plný mrazák, ale stejně nám to nedá,“ říkají Sukovi, kteří bydlí nedaleko lesa. ***(toš)***

FOTO KVĚTA TOŠNEROVÁ

dopisy

■ Čím se pan Ženkl týdeníku nechlubil

Reakce na článek Kraj vyhodil za advokáty víc, než na dopravě „ušetřil“ (Svobodný hlas ze 12. září):

„Je dojemné, že Dopravní podnik šokuje „astronomická částka 30 milionů“. Neméně šokován byl Ústecký kraj, když Dopravní podnik přišel s žádostí o zvýšení částky za poskytování dopravní obslužnosti ze 180 na 313 milionů korun.

Pokud Dopravní podnik kraj zažaloval o bezmála 275 milionů korun, je celkem pochopitelné, že si kraj na své zastupování ve sporech s DPÚK, ČSAD Česká Lípa a dceřinými společnostmi DPÚK najal renomovanou právní kancelář. Ostatně i DPÚK v jeho sporech s krajem zastupují právníci z evropské extraligy, jejichž honoráře se pohybují ve stejných relacích jako u právníků, kteří zastupují kraj.

Jednotlivé útoky Marka Ženkla na kraj nemá asi význam komentovat. Co ovšem nemohu přejít, jsou vysloveně lživé informace uvedené v závěru článku. V žádném případě není pravda, že krajský úřad prohrál u Nejvyššího správního soudu ve 13 sporech s dopravcem. Krajský úřad ani kraj nebyli účastníkem zmíněného soudního řízení a nemohli ho proto ani prohrát. Správní soud řeší kasační žaloby, nikoli spory mezi dvěma subjekty. Stejně to bylo i v případě této kauzy. Šlo v ní o rozhodnutí městského soudu, který potvrdil pokuty, které krajský úřad udělil dopravci za to, že provozoval 13 linek bez platných licencí. Nejvyšší správní soud uznal udělení pokuty za zákonné, námitky měl pouze proti tomu, že bylo vedeno třináct správních řízení přesto, že šlo o jediný delikt. Tímto rozhodnutím se ruší rozhodnutí městského soudu, ale v žádném případě se v něm nemluví o tom, že krajský úřad pochybil nebo dokonce něco prohrál!

Pokud je někdo v soudních sporech neúspěšný, je to Dopravní podnik, který prohrál soud o užívání znaku Ústeckého kraje a také soud o užívání slovního spojení „Ústecký kraj“ ve svém názvu. V neposlední řadě je třeba zmínit pokutu, kterou dopravce dostal od Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za zneužití svého dominantního postavení na trhu, když na začátku srpna přerušil veřejnou autobusovou dopravu. Tím se pochopitelně pan Ženkl vašemu týdeníku nepochlubil.“

Veronika Kindlová, tisková mluvčí Ústeckého kraje

■ Člověk v přírodě???

„Píši až teď, kdy už v tisku určitě proběhly zprávy, jak byl překonán rekord v návštěvnosti výstavy. Já však byla zklamána.

V sobotu jsme se vypravili na výstaviště s tím, že malé dceři ukážu zvířátka a celkově si odpočineme v přírodě. Po zaplacení vstupného jsme se vrhli na výstaviště, lačni očekávání, co uvidíme. Jaké bylo naše překvapení, když po zhlédnutí předvádění několika psů, domácího zvířectva jako jsou králíci, morčata a spol. výstava vlastně prakticky skončila. Kde jsou ty časy, kdy v pavilonech bylo vystaveno krásně naaranžované ovoce, nádherné vazby květin, po celou dobu probíhal doprovodný kulturní program. Pamětníci zajisté zavzpomínají se mnou.

Je mi teprve 35 let, to ještě nemůžu být žádný pamětník. Ale na expozici včelařů, myslivců, zahrádkářů, kaktusářů, rybářů se nedá zapomenout. Jako malá holka jsem s bratrem vždycky hledala včelí královnu ve vystaveném úlu, procházeli jsme kolem klecí s liškou, s tetřevem, perličkami, kolem tchoře jsme spíš proběhli. A co teprve expozice rybářů, kde v malých jezírkách plavaly různé rybky, dokonce i zlaté. Pozorovali jsme se zatajeným dechem, jestli některý rybář vyloví kapra a jak velký bude. No a to nejlepší na konec, hon na lišku, kdy lovečtí psi honili ve dřevěných norách škodnou. Pravda, to poslední už asi z hlediska ochrany zvířat je neuskutečnitelné. Ale nedá se také zapomenout na pochoutku z kapřích podkůvek vytažených přímo z udírny a servírovaných se zeleninou.

A jak vypadá Člověk v přírodě dnes? Sice název Člověk v přírodě je stejný, ale s původním nemá nic společného. Netuším, co má společného prodej kožených bund, sak a kabátů s přírodou – snad jen to, že za oběť padnou nevinná zvířata. Nevím, co má společného s přírodou masážní křeslo, které zde bylo prezentováno. Že by bylo vhodné do lesa? A to už nemluvím ani o různých maketách zbraní a domácích potřebách, dalších druzích oblečení, ubrusů, utěrek, polštářů, povlečení, které zde byly nabízeny.

Tak nevím, jestli příští rok nepojedeme raději do Ředhoště, protože stánky jsou tam stejné a myslím, že zvířat je tam dokonce víc. A neplatí se tam vstupné, což se o Člověku v přírodě říci nedá. Vybírat plné vstupné ještě hodinu před koncem výstavy mi přijde poněkud přehnané – a vlastně skoro za nic. To nemá pořadatel dost peněz z pronájmu prodejních míst, vždyť stánků tam bylo až až!“

Ivana Hrdličková, Louny